

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGPJŪČIO 18 D. NUTARIMO NR. 967 „DĖL PLANŲ IR PROGRAMŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimą Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 27 straipsniu, Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste strateginio padarinių aplinkai vertinimo protokolu (toliau – Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokolas), įgyvendindama 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES, 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 21 d. Komisijos deleguotąją direktyva (ES) 2021/1226, 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo, iš dalies keičiančią Direktyvą 2004/35/EB, su pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009, ir 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarių pavojaus kontrolės, iš dalies keičiančią ir vėliau panaikinančią Tarybos direktyvą 96/82/EB, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą:

1.2.1. Pakeisti 3 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„3. Aprašas netaikomas rengiant ir tvirtinant ar priimant:“.

1.2.2. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Vertinimą privaloma atlikti tais atvejais, kai:

6.1. rengiami planai ar programos, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, teritorijų planavimo dokumentai: kompleksinio (bendrieji ir detalieji planai) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, kurie nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kurie rengiami didesniai nei 10 kv. kilometrų plotui;

6.2. rengiami Aprašo 6.1 papunktyje nurodytų dokumentų esminiai pakeitimai;

6.3. plano ar programos įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000“ teritorijomis ar „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms. „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka – plano ar programos įgyvendinimo vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl ūkinės veiklos pobūdžio ir (ar) masto tikėtina, kad numatomas įgyvendinti planas ar programa gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis;

6.4. per atranką nusprendžiama, kad privaloma įvertinti planą ar programą.“

1.2.3. Pakeisti 7.2.1 papunkčio pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„7.2.1. atliekant valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar kitų planų ar programų, kurias tvirtina ar priima Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar ministras (-ai), vertinimą.“.

1.2.4. Pakeisti 7.2.2 papunkčio pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„7.2.2. atliekant savivaldybės ar vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar kitų planų ar programų, nenurodytų Aprašo 7.2.1 papunktyje, vertinimą.“.

1.2.5. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Atrankos atvejai:

10.1. kai rengiami planai ar programos, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, teritorijų planavimo dokumentai: kompleksinio (bendrieji ir detalieji planai) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, kurie nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kurie rengiami 10 kv. kilometrų ar mažesniai plotui;

10.2. kai rengiamas Aprašo 6.1 papunktyje nurodyto plano ar programos neesminis pakeitimas (teritorijų planavimo dokumentų atveju – koregavimas) ar 10.1 papunktyje nurodyto plano ar programos esminis ar neesminis pakeitimas, jeigu juo nustatomi ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindai. Organizatorius, sprenddamas, ar plano, programos pakeitimas yra esminis ar neesminis, gali konsultuotis su vertinimo subjektais;

10.3. kai rengiami kiti planai ar programos, nustatantys ūkinės veiklos, kurios įgyvendinimo projektus teisės aktų nustatyta tvarka reikės derinti su atsakinga už aplinkos apsaugą institucija, vystymo pagrindus.“

1.2.6. Pripažinti netekusiu galios 11 punktą.

1.2.7. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti taip:

„15. Organizatorius gautas vertinimo subjektų išvadas ir pasiūlymus priima arba motyvuotai atmeta, parengia vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą, kurios forma pateikta Aprašo 3 priede, ir nusprendžia, ar privaloma vertinti planą arba programą. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos motyvuotos išvados, kad reikia atlikti plano arba programos vertinimą dėl plano arba programos įgyvendinimo reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatoriui privalomos.“

1.2.8. Pakeisti 28 punktą ir jį išdėstyti taip:

„28. Vertinimo subjektas pagal kompetenciją išnagrinėja vertinimo ataskaitą ir plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius ir raštu pateikia organizatoriui

išvadas apie plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius ir vertinimo ataskaitą:

28.1. atliekant valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumento ar kito plano ar programos, kurią tvirtina ar priima Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar ministras (-ai), vertinimą – per 20 darbo dienų nuo vertinimo ataskaitos ir plano, programos projekto ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių gavimo raštu. Vertinimo subjektas, įvertinęs plano ar programos sudėtingumą, turi teisę pratęsti išvadų pateikimo terminą 10 darbo dienų, apie tai raštu pranešdamas organizatoriui;

28.2. atliekant savivaldybės arba vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumento ar kito plano ar programos, nenurodytą Aprašo 7.2.1 papunktyje, vertinimą – per 15 darbo dienų nuo vertinimo ataskaitos ir plano, programos projekto ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių gavimo raštu.“

1.2.9. Pakeisti 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30. Organizatorius išnagrinėja vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, atsižvelgdamas į juos papildo ir (arba) pataiso vertinimo ataskaitą ir (arba) plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius arba motyvuotai šias išvadas ir pasiūlymus atmeta (išskyrus atvejus, kai Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas), parengia vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą (3 priedas) ir per 15 darbo dienų nuo paskutinės vertinimo subjektų išvados gavimo dienos ją kartu su internetine nuoroda į viešai skelbiamą pataisytą vertinimo ataskaitą ir (arba) plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius pateikia vertinimo subjektams susipažinti.“

1.2.10. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Organizatorius vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą ir visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažymą kartu su plano, programos ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių projektu teisės aktų nustatyta tvarka teikia planą ar programą tvirtinančiai ar priimančiai institucijai, jeigu vertinamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – koncepciją tvirtinančiai ar jai pritariančiai institucijai, kai koncepcija nerengiama, – teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančiai institucijai.“

1.2.11. Pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Kai pradėjus rengti planą ar programą arba atliekant jos vertinimą organizatoriui paaiškėja, kad Lietuvos Respublikoje rengiamo plano ar programos įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės, ne Europos Sąjungos valstybės narės, prisijungusios prie Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokolo (toliau – užsienio valstybė), aplinkai, organizatorius pateikia Aplinkos ministerijai informaciją apie rengiamą planą ar programą ir jos įgyvendinimo galimas reikšmingas pasekmes aplinkai. Aplinkos ministerija, išnagrinėjusi organizatoriaus pateiktą informaciją, per 5 darbo dienas nuo jos gavimo nusprendžia, ar inicijuoti tarpvalstybinių konsultacijų procedūras, ir apie sprendimą praneša organizatoriui ir vertinimo subjektams.“

1.2.12. Pakeisti 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37. Kai atliekant vertinimą paaiškėja, kad Lietuvos Respublikoje rengiamo plano ar programos įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos užsienio valstybės aplinkai, arba kai užsienio valstybė pareikalauja, tarpvalstybinės konsultacijos vykdomos vadovaujantis Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokolu.“

1.2.13. Pakeisti 38 punktą ir jį išdėstyti taip:

„38. Organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo ar priėmimo arba prieš teikdamas planą

ar programą tvirtinti ar priimti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo dokumentą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatorius privalo vadovautis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvada dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.“

1.2.14. Pakeisti 39 punktą ir jį išdėstyti taip:

„39. Kai atliekant plano ar programos vertinimą vyko tarpvalstybinės konsultacijos, organizatorius priima sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo ar priėmimo: jeigu vertinamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, priima sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento koncepcijos patvirtinimo arba pritaria koncepcijai, kai koncepcija nerengiama, tvirtina teritorijų planavimo dokumentą tik pasibaigus tarpvalstybinėms konsultacijoms.“

1.2.15. Pakeisti 40 punktą ir jį išdėstyti taip:

„40. Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ar priimami ir įgyvendinami tik dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio. Laikoma, kad įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, esama, kai įrodyta, kad įgyvendinti planą ar programą būtina siekiant apginti pamatines piliečių gyvenimo vertybes (sveikatą, saugumą, aplinką), arba įgyvendinamos pagrindinės valstybės ir visuomenės politikos programos, arba įgyvendinant planą ar programą, vykdomos ekonominės ar socialinės veiklos ir viešųjų paslaugų prievolės. Kai atitinkamoje Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje yra saugomas prioritetinis natūralių buveinių tipas ir (ar) prioritetinė augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių buvimo motyvai turi būti susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, svarbesnio visuomenės intereso įpareigojančiomis priežastimis, būtina aplinkos ministro nustatyta tvarka kreiptis į Europos Komisiją nuomonės šiuo klausimu. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacinės priemonės, būtinos „Natura 2000“ teritorijų vientisumui išsaugoti. Apie tokius planus, programas ir numatytas kompensacines priemones aplinkos ministro nustatyta tvarka informuojama Europos Komisija.“

1.2.16. Pakeisti 41 punktą ir jį išdėstyti taip:

„41. Patvirtinus ar priėmus planą ar programą, organizatorius Aprašo 8.3 papunktyje nurodytuose teisės aktuose nustatyta tvarka apie plano ar programos patvirtinimą ar priėmimą informuoja visuomenę ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo plano ar programos patvirtinimo ar priėmimo dienos raštu informuoja vertinimo subjektus ir Europos Sąjungos valstybės nares ar kitas užsienio valstybes, dalyvavusias tarpvalstybinėse konsultacijose, ir praneša:

41.1. kas ir kada patvirtino ar priėmė planą ar programą ir kur galima susipažinti su patvirtintu ar priimtu planu ar programa;

41.2. kur galima susipažinti su aprašymu, kuriame trumpai nurodyta:

41.2.1. kaip aplinkos apsaugos klausimai sprendžiami plane ar programoje;

41.2.2. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus;

41.2.3. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus;

41.2.4. motyvus, kodėl atsižvelgiant į kitas svarstytas alternatyvas pasirinkta priimtoji plano, programos, teritorijų planavimo dokumento, kai rengta koncepcija, – koncepcijos alternatyva, kai koncepcija nerengta, – teritorijų planavimo dokumento sprendinių alternatyva;

41.3. kur galima susipažinti su numatytais plano ar programos įgyvendinimo pasekmių stebėsenos (monitoringo) priemonėmis;

41.4. kur galima susipažinti su parengta vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažyma ir visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažyma.“

1.2.17. Papildyti 45 punktu:

„45. Įgyvendinant Aprašą, asmens duomenys tvarkomi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, nustatyta tvarka. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme nustatyta tvarka.“

1.2.18. Papildyti 3 priedu (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. iki šio nutarimo įsigaliojimo pradėtoms strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūroms taikomas iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojės teisinis reguliavimas;

2.2. šio nutarimo 1.2 papunktis įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras,
pavadaujantis aplinkos ministą

Planų ir programų strateginio
pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos
aprašo
3 priedas

**(Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų dėl rengiamo plano ar programos ir
strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumento įvertinimo pažymos forma)**

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų
dėl _____ ir strateginio pasekmių aplinkai
(rengiamo plano ar programos pavadinimas)
vertinimo ataskaitos įvertinimo pažyma

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Pasiūlymai	Motyvuotas išvadų įvertinimas
1	2	3	4
